

آداب اسلامی: خوردن و آشامیدن

(گزیده حلیۃ المتقین)

علامہ محمد باقر مجلسی رحمۃ اللہ علیہ

بازنگر: محمد علی صفری «زرافشان»

چاپ اول: ۱۳۸۵ هجری قمری / ۱۳۸۵ هجری قمری

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه‌ی ملی ایران:

آداب اسلامی: خوردن و آشامیدن (گزیده حلیه المتقین)
مجلسی، محمد باقر / ۱۰۳۷-۱۱۱۱.
اقتباس: محمدعلی صفری
تهران: مؤسسه مشکات هدایت رهروان، ۱۳۸۵.
ISBN 978-600-6539-03-4 ۵۶۰۰ ریال ۱۲۸ ص.
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا
کتابنامه به صورت زیرنویس
عنوان: سفره — آداب و رسوم اسلامی
سفره — آداب و رسوم — احادیث
۲۶۷۳۹۲۰ ۴۱۷ ص/۲۰۲ BP ۲۹۷/۶۳۵

آداب اسلامی: خوردن و آشامیدن

علامه محمد باقر مجلسی

ناشر:	مؤسسه مشکات هدایت رهروان
چاپ:	سازمان چاپ و انتشارات
نوبت چاپ:	اول زمستان ۱۳۹۰
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۵۶۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۵۳۹-۰۳-۴

* حق چاپ برای ناشر محفوظ است *

مرکز بخش: تهران - ۰۹۱۲۴۲۱۴۴۱۶ - ۶۶۴۷۶۳۱۸

مقدمه ناشر

مؤسسه مشکلات هدایت رهروان با هدف تحقیق و پژوهش، برنامه نویسی و ارائه بانک‌های اطلاعاتی، تهیه و توزیع متون آموزشی و همچنین تولید کتابخانه و کتاب‌های الکترونیک، در سال ۱۳۸۵ شروع به فعالیت نموده و بحمدالله توانسته است در جهت تعمیق بخشیدن و گسترش و ارتقای فرهنگ و ارزشهای اسلامی جامعه گام‌های را بردارد. از جمله:

الف) تهیه و نشر نرم‌افزار، از قبیل:

۱. لوح فشردن نرم‌افزاری احادیث نماز دربردارنده ۱۴۰۰ حدیث درباره نماز است به صورت فلش همراه با صدای عربی و فارسی.

۲. لوح فشردن نرم‌افزاری دایره المعارف. بیش از ۱۵۰۰ پرسش علمی را پاسخ داده است.

۳. ارائه کتابخانه الکترونیک قابل استفاده دستگاه تبلت.

۴. ارائه نرم‌افزار جامع قرآنی قابل استفاده دستگاه تبلت.

(ب) چاپ و نشر کتاب، از قبیل:

۱. کاروان آفتاب، درباره امام حسین علیه السلام. ۲. کلیاتی در علم حدیث. آشنایی با دانش حدیث و انواع حدیث و راویان.
۲. چراغ هدایت، شرح زیارت عاشورا. ۴. سیب و زیتون، اشعاری سه زبانه درباره غزه. ۵. هشت کتاب، دیوان اشعار سهراب سپهری. ۶. پنج جلد آداب اسلامی، برگزیده‌هایی موضوعی از کتاب حلیۃ المتقین.

کتابی را که در پیش روی خود دارید، برگزیده‌ای از کتاب حلیۃ المتقین علامه بزرگوار محمد باقر مجلسی است که دربردارنده آداب اسلامی به صورت موضوعی است و ممکن است علی رغم توضیح و بازنویسی ارائه شده باز ابهاماتی برای خوانندگان وجود داشته باشد که با تأمل و سؤال از کارشناسان مربوطه رفع خواهند شد.

ضمن تشکر از تمام عزیزانی که در واگذاری و نشر این اثر با ما همکاری نموده‌اند و تشکر از حسن انتخاب شما خواننده گرامی، با ارائه نظرات و پیشنهادات خود یاری‌گر ما باشید.

مؤسسه مشکات هدایت رهروان

پیشگفتار بازنگر

کتاب ارزشمندی که در پیش رو دارید باب دوم کتاب «حلیۃ المتقین» تألیف عالم ربّانی، علامه‌ی بزرگوار ملا محمد باقر مجلسی (۱۰۳۷ - ۱۱۱۱ ق) است که پیرامون آراستنی‌ها به رشته‌ی تحریر در آورده است.

کتاب حلیۃ المتقین کتابی است که از زمان تألیف آن یعنی: سال ۱۰۸۱ هجری تا کنون صدها مرتبه با تیراژهای بالا و چشم‌گیر و قطع (رحلی، پستی و حبیبی) به چاپ رسیده و مورد استقبال تشنگان زلال معرفت قرار گرفته است.

آن چه را که نباید از نظر دور داشت این است که در گذشته به خصوص زمان مؤلف محترم گفتار و نوشتار زبان فارسی مانند زمان ما متحوّل نبوده است و در اغلب گفته‌ها و نوشته‌ها از لغات، ترکیبات و اصطلاحاتی استفاده شده که اکنون آن ترکیبات، واژه‌ها تا حدّ زیادی بی‌رنگ شده و از کاربرد افتاده و حتی بعضی از آن ترکیبات و اصطلاحات مایه‌ی تمسخر برخی از نو اندیشان بی‌مایه شده است این امر موجب شد که با پیشنهاد بعضی از دوستان، تجدید

نظری به وسیله‌ی این بی‌بضاعت در این کتاب گرانمایه صورت گیرد.

در این تجدید نظر یا باز نگری به وسیله‌ی این جانب، کارهای فراوانی صورت گرفته که ناگزیرم بعضی از آنها را در این پیش گفتار یاد آور شوم:

۱- هر جا متنی نیاز به توضیح داشته است داخل قلاب [ ] به نمایش گذاشته‌ام.

۲- هر جا حدیثی احتیاج به تذکرات علمی یا نیاز به توضیحات بیش‌تری داشته است در پانویس یاد آور شده‌ام.

۳- برای استفاده‌ی بیش‌تر خوانندگان گرامی، اغلب عبارات عربی را که مؤلف محترم ترجمه نکرده بودند ترجمه کردم.

۴- برای روانی عبارات اکثر جمله‌ها را جا به جا کرده‌ام تا خوانندگان عزیز در وقت مطالعه به آسانی مطالب را دریابند.

۵- بسیاری از واژه‌ها و لغات را (جز مواردی انگشت شمار) ترجمه کرده و از ذکر لغات دور از ذهن، خودداری کرده‌ام.

۶- در دو یا سه مورد مطالب غیر لازم و بی‌فایدای که در

این زمان کاربرد ندارد مانند مباحث غلام و کنیز را نادیده گرفته‌ام.

۷- هر جا گفتار معصومین علیهم‌السلام به صورت مفرد (یعنی: فرمودن) بوده به لحاظ احترام به آن بزرگواران به صورت جمع (یعنی: فرمودند: انجام دادند، آراستند و...) همان طور که در زبان فارسی ما رایج است ارایه نموده‌ام.

۸- جدانویسی «می» از افعال مانند: می‌شود، می‌کند، می‌رود، می‌زند و...

جدانویسی «با» از اسماء و ضمائر و مصادر مانند: به مقتضا، به کتاب، به دعا، به عجز، به بنده و....

جدانویسی «آن» و «این» از که و چه و ها و....

جدانویسی‌های جمع از تمام اسماء و ضمائر و مصادر.

جدانویسی «بی» از اسماء و مصادر مانند: بی‌جهت، بی‌کران و... را که این زمان در کتاب‌های درسی از دبستان تا دانشگاه - مورد توجه قرار گرفته رعایت کرده‌ام.

۹- استفاده از نشانه‌ها مانند: نقطه، دونقطه، ویرگول بی‌نقطه (،) و ویرگول نقطه دار (؛).

جای‌گزینی یاء کامل (ی) به جای یای ناقص (یعنی: به جای خانه، جامه و... خانه‌ی، جامه‌ی).

علامت تعجب یا خطاب (!) که در پایان جمله‌ی تعجبی، تأکیدی، عاطفی و پس از اصوات می‌آید.

کمانک یا پرائتز ( ) که برای معنی و معادل یک کلمه، توضیح بیش‌تر، ذکر تاریخ، شهرت، تخلص، نام سابق.

گیومه « » که ویژه‌ی موضوعات و نکات برجسته است، یعنی: نشانه‌ای که به طور مستقیم از جایی یا کسی نقل می‌شود داخل آن قرار می‌گیرد، و علائم دیگر حتی‌المقدور در این بازنگری مورد استفاده قرار گرفته است. در صفحه آرایی نهایت کوشش را به عمل آورده‌ام تا عناوین با زیبایی خاصی از صفحه‌ی فرد آغاز و تا صفحه‌ی زوج پایان یابد؛ افزایش حدیث یا شعر در بعضی از فصل‌ها به این لحاظ بوده است.

امیدوارم این خدمت بی‌دریغ و صمیمانه خوشنودی خداوند تبارک و تعالی و اولیاء الله را فراهم آورد و همواره با استقبال شما خوانندگان گرامی روبه‌رو گردد.